

נחלרי נצח

יו"ל ע"י מוסדות ברוסלב / בראשות הרב שמואל שטרן שליט"א

גליון מס' 732
פרשת ישיב תשפ"ב

ר"ח	אמת השבת	כנסת שבת	הדלקת נרות
17:52	17:14	16:00	ירושלים
17:48	17:15	16:16	תל-אביב
17:48	17:13	16:07	חיפה
17:53	17:16	16:19	באר שבע

דבר ראש הישיבה

הודיה

איזה "תורה" נאמרה כהודיה לה' • איך למדים להודות מכך השמן הקטן • למה יושב הוא תמיד לפני חנוכה • למה קרא התם "טוליפ" • מהו הדבר החשוב ביותר בעולמנו • על זאת ועוד - ביריעה המרתקת שלפנינו

צריך ללבש טוליפ [מלבוש חשוב ומכובד] לילך בין אנשים, היה אומר: אשתי, תן לי הטוליפ! והיתה נותנת לו הפעלץ [שהוא מלבוש שאינו חשוב כל כך], והיה מתענג ממנו, והיה משבח - כמה יפה הטוליפ הזה!".

יסוד חשוב לומדים מכך בעניין ההודיה לה', שהרבה פעמים האדם מבקש מה' בתפילתו דבר מסוים, ולפעמים ה' שולח לאדם דברים אחרים. התם מלמד אותנו לשבח את ה' על מה שנתן לנו ולא לבוא בטרוניא, וגם אם זה לא בדיוק מה שביקשנו צריכים להודות לו ולקבל באהבה את מה שה' חנן אותנו, לדעת שאם קיבלתי דבר זה אם כן משמע שזה הדבר הטוב ביותר שבילי.

לדוגמה לפעמים אנחנו מחפשים משהו בבית ולא מוצאים, אנחנו מתרגזים על בני הבית או הילדים מדוע הדבר הזה לא נמצא במקום. ומהתם אנו לומדים שבכל מצב שה' שם אותנו צריכים לשבח ולהודות.

תודה על העוגה והצנון

הדבר החשוב ביותר והגבוה ביותר שיש לנו עלי אדמות, הוא לשבח את ה' ולהודות ולגן ולשיר לפניו כל ימי חיינו. וכן מובא במדרש "אותיות רבי עקיבא", שהקדוש ברוך הוא לא ברא את עולמו אלא כדי שנשיר ונזמר לפניו, שזה התכלית של בריאתנו וקיומנו - להודות להלל ולשבח את ה'.

וכן רבינו היה נוהג לשבח את ה' כל הזמן, ואף היה מודה מאוד על כל דבר שהיה אוכל: "...נתן שבח והודיה להשם יתברך בלשון אשכנז על כל סדר אכילתו שנתנו לו באותו היום. כגון שהיו נותנין לו מתחלה מעט יין-שרף וחתיכה לעקיר [עוגה], ואחר כך צנון שקודם האכילה וכו' וכיצא בזה כל סדר הסעודה, היה מסדר שבח והודיה להשם יתברך על כל דבר ודבר בפרט" (חיי מוהר"ן).

נסיים בדברי הרב גדליה קעניג, שכותב באחד ממכתביו שיש עצה שלא יהיה לו זמן להיות עצוב, וזה על ידי שכל הזמן יהיה עסוק בהודיה ושבח לה'. גם חז"ל תיקנו לנו הודיה ושבח בברכת המזון, בתפילת עמידה, בחזרת השלח ציבור וכו', כי אם נעסוק בהודיה לה' על ידי כך נזכה לדעת שלא מגיע לנו כלום ולא יהיה לנו זמן להיות עצובים. על ידי שהאדם יהיה רגיל בשבח והודיה לה' ידע שלא מגיע לו כלום ואז ישמח בחלקו הטוב.

ובא בחיי מוהר"ן (ס' עט), שהתורה "ימי חנוכה הם ימי הודאה" (ליקוטי מוהר"ן ח"ב תורה ב') אמרה רבינו ז"ל כהודאה על שחזר מלמברג בשלום, שאם היה נשאר שם אפשר שהיה האור מסתלק ולא היו יורדות לעולם התורות והמעשיות הקדושות והנפלאות שאמר אחר כך.

רבינו ז"ל מלמדנו באותה תורה שכאשר אדם מודה על הטובות שה' מטיב לו הוא זוכה למעין עולם הבא, כי עיקר שעשוע עולם הבא הוא להודות ולהלל לשמו הגדול. וכתב רבי נתן בליקוטי הלכות (כלאי בהמה הלכה ד אות ד), שבימי חנוכה הקדושים על ידי תוקף הנסים והנפלאות והנוראות שעשה ה' יתברך עמנו בימים ההם בזמן הזה, על ידי זה אנו ממשיכין הדרך הזה של תודה-הודאה בעולם, דהיינו לעסוק תמיד להודות ולהלל לה' יתברך על כל הנסים והנפלאות שעשה עם אבותינו ועמנו מימות עולם עד הנה בכלליות ובפרטיות.

יהודה - הודיה

כך השמן הקטן שמצאו החשמונאים בבית המקדש הוא הנקודה הפנימית, כנגד נקודת הצדיק, ואת נקודה זו לא טימאו. ולכן כל אחד צריך לדעת שה' נמצא איתו בכל מצב, אפילו ירד לשאול תחתיות, לא להתייאש, לראות טוב בכלום ולהודות על הטוב. וכן צריכים לדעת שכל מה שיש לנו זה מתנת חיים, כי אין לנו מעצמנו כלום, כי את הכל ה' נתן לנו בחסד חיים, לכן צריכים תמיד להודות לה' ולהיות בשמחה.

בכל שנה יוצא שפרשת וישב היא לפני חנוכה, וחזק מעניין "חותמך ופתיך ומטך" המרמזים על חג החנוכה, יש רמז לחנוכה בכך שקוראים על הירידה של יהודה שהפך "יהודה" ל"הודיה", כי חנוכה נהפך לחג של הודיה, ומשם נמשכות כל ההודיות של יהודי הנקרא על שם ההודיה. ולכן קבעו חז"ל שימי חנוכה הם ימי הודיה, כי זהו הסוד של יהודה שממשיך לנו את משיח. ולכן לאה אמו היא סוד ההודיה כמו שכתוב (בראשית כט, לה) "הפעם אודה את ה'...", וכל ההודיה שיש בעולם מגיעה מכח ובזכות לאה ויהודה.

לא מה שביקשתי

ב"סיפורי מעשיות" מסופר על התם הקדוש, "כשהיה

להזמנות:

02-6289761

052-7679638

ספרו החדש
של הרב' ח שמואל
שטרן שליט"א

שביל חדש
נפתח אל הלב

משמעת וציות להורים (ב)

הוראות וכו' וכו', אי לכך בתקופה הקרובה הסתיימו ההסברים, הצעקות, הוויתורים, וכו' [לטובתכם האיטית!] ולהתחיל לתת הוראות.

שאלה אחרונה שנשמעת מפי הורים רבים: **האם המשמעת הוא הדבר אשר יבטיח לי את חינוך בני?**

התשובה היא חד משמעית: לא. המשמעת אינה תחליף לחינוך ואינה כחינוך, אלא שזו תחילת ההפעלה, אשר באם יושלמו שאר התנאים תיחקק בלב הילד ההבנה שיש עוד אנשים מלבדו, ויותר מכך - הוא מחויב לשמוע לחלקם, ולכשיגדל זיכה ויכניע עצמו לבורא ישתבח שמו אשר זו מטרת הבריאה כולה.

החיסרון שבמשמעת כשהיא מגיעה ללא חינוך, כי משמעת היא אמנם חינוך לחיים ממושגים, אך לפעמים הם יכולים להיות מרורים. אם רק ננקוט בדרך המשמעת ללא חינוך, נשאך עם הפעלה בלבד ולב שבור מאד. המשמעת זו ההתחלה, אך אהבה, עידוד ומחמאות. כמו במתן תורה, שבני ישראל קיבלו שני כתרים, האחד "נעשה" שמרמז על עשייה גם ללא הבנה, ובמילים אחרות "משמעת", אך גם ה"נשמע" שתלויה בהבנת הלב והסכמתו (ליקו"ה) הוא גם כן כתר, היינו שיש עניין להחזיר בלב הילד את הרצון והשמחה לפעולה שכבר נעשתה, לפעמים על ידי הסברים, וכמובן על ידי מחמאות אשר יחזקו אצלו את הדבר לדורות עולם. אלא שמקומו של "כתר הנשמע" הוא לאחר שברור לילד שהוא יעשה את המוטל עליו ללא תנאים.

רציתי להרגיל אותך

ולמעשה: כשאני מורה לבני הוראה אינני מסביר לו למה ביקשתי את הדבר, ולמה דווקא ממנו ולא מאחיו. אינני נגרר לוויכוחים, אני נאזר בסבלנות עד שבני ביצע את המוטל עליו. לאחר מכן אני מחמיא לו מחמאה סולידית: כל הכבוד, נהניתי מהתנהגותך. כשאני רואה לאחר מעשה שבני מאוד רוצה להבין את בקשתני - אני יכול להסביר לילד. אפשר גם לעשות זאת באופן ספונטני, להסביר לילד בדרך אגב את הסיבה להוראה שנתתי לו, וניתן אף לומר כך: רציתי להרגילך לעשות הוראות ללא סיבה.

המובן מאליו שעלינו כהורים הרבות בתפילה ותחנונים לפני הקב"ה על נפש עוללנו, שנזכה לגדלם כמו שצריך ולשמור על הפיקדון היקר הזה מכל משמר, אמן ואמן!

ב שבוע שעבר דיברנו על המשמעת הנחוצה בחינוך הילדים, על פירוש המילה "משמעת" - שהילד שומע ומקטיב להוראות, מאיזה גיל מתחילים, איך מנחילים אותה, וכן כמה "לא תעשה": לא לצעוק, לא להרבות בהוראות, לא להיעזר במצות כיבוד אב ואם, לא לתת פרסים על השמיעה להורים.

ביריעה שלפנינו נמשיך להרחיב בעניין חשוב זה ונסיימו בעז"ה. אפתח בשאלה ששאלני הורה חשוב בסדנת משמעת שמסרתי פעם. ההורה סיפר שבנו רגיל לקבל ממנו מאפה מסוים באופן קבוע, דבר אשר גורם לילד לדרוש זאת באופן מיידי, ולפעמים גם תוך צעקות ולחצים. הוא שאל כיצד לפעול בעניין.

תשובה: במצב כזה יש צורך דחוף לשנות את הגישה, והיא לא צריכה להיות בשינוי דרסטי אלא בגיוון קיום המשאלה לפי דמיונו הפורה של ההורה. למשל, בתחילה הילד הורגל לקבל רוגאלע, נחליפהו בסוג מזונות אחר, ללא הסברים. לחילופין, ניתן לומר לו "היום אני מביא לך את המאפה באיחור של רבע שעה". בהמשך מומלץ להכין לו פרי כלשהו או כריך ולומר לו שהיום זה שהיום זה האוכל. כללו של דבר: לתרגל את הבן שלא חייבים לו כלום, ברצוננו ניתן לו, וברצוננו נימנע ממנו.

אגב: כלל נוסף שחשוב להדגיש בנושא המשמעת, הוא שאחד מתנאי ההצלחה היא העקביות, כלומר להשתדל להנהיג את צורת הבקשות והתגובות באופן קבוע, ולא לבלבל את ילדיך בכל פעם בצורה אחרת, פעם בצורה סמכותית, ופעם כאחרון התגרנים בשוק... אמנם תמיד רצוי לתקן ולשנות מצעקות לרוגע ושלווה, אך להשתדל להישאר כך לאורך זמן ולא להתנהג בצורה שהילד יישאר נבוך ולא ידע מי הוא אביו ומה דרך דיבורו.

משמעת היא חינוך?

שאלה: כיצד ניתן להכניס משמעת בבית אשר הילדים החלו כבר לגדול ולא הורגלו למשמעת?

תשובה: ככל שהילדים גדולים יותר העבודה אכן מסובכת יותר, אך לא בלתי אפשרית! אפשר להתחיל לתת הוראות לילד ללא הסברים, צעקות, עונשים, ופרסים, ולפליאת הילד על השינוי ניתן לומר לו באגביות שהחלטנו לתרגל אותו לשמוע לאחרים שמעליו. ישנה אפשרות לעשות זאת ברשמיות לפני תחילת התקופה החדשה של המשמעת: לכנס את בני המשפחה היקרה ולהסביר להם שלטובתם האיטית אנחנו מתחילים לתרגיל משמעת אשר יעזרו להם בהמשך חייהם לקבל

הופיע! גליון חודש כסלו

הצטרפו כעת ותקבלו חיים טובים יותר מתאים לכל בני המשפחה

מנוי 1-י

חודש ראשון

כעת: 1-1 ש' בלבד!

מנוי 2-י

3 חודשים ראשונים

ב-9:96 ש' בלבד!

מנוי 3-י

28 ש' לחודש בלבד!

מוקד מנויים: **02-623-1218**

מתי תהיה חנוכת הבית

זהו ממש מגיע ליהודים המיוחדים האלו, שהצמיחו בתפילותיהם את קרן הישועה. זה ממש לא קל לחיות בתוך הגלות, כשהכל חשוך מסביב, ולהאמין מכל הלב שמתבשלת לה בסתר ישועה ורק מחכה לרגע המתאים להתגלות. כל הכבוד למי שעושה את זה. אחד שמרגיש "כי אשב בחושך" - ועדיין מאמין ש"ה' אור לי".

תחשוב איך הרגישו החשמונאים, כשאמנם בית המקדש היה קיים אך היוונים רצו להחשיכו בכל הכוח. זה ממש לא פשוט לקום ולהילחם נגדם כשכל הסביבה מראה שהם מנצחים ואין סיכוי מולם.

לאמיתו של דבר, לנו כבר הרבה יותר קל. אחרי שאנחנו רואים שה' מאיר גם בחושך הגדול של יון, לא עוזב את חסידיו שמוסרים את הנפש בשבילו, התקוה שבליבנו מאירה הרבה יותר. אז כבר תקוה עם קבלות.

ואם זה יותר קל, זה אומר שממש חבל לא לעסוק בזה. לכולנו יש את הימים שאנחנו מרגישים "דפוקים", קמנו על רגל שמאל, הפה לא מוכן להתיישר כלפי מעלה. גם אם זה רק יום אחד זה קשה, אבל הכי קשה כשזה נמשך, ועוד יותר קשה כשיש לזה סיבה אמיתית ולא סתם מצב רוח רע.

ובשביל זה יש את חנוכה, כדי להזכיר לעצמנו שתמיד יש כתובת למעלה ששומעת כל הזמן, גם אם אין תגובה זה לא אומר שהמנוי אינו זמין כעת, חלילה ה' מקשיב ומושיע וממש חבל לא לנצל את זה.

ואם תרצה, יש לך עוד ביאור לשם "חנוכה". לא על חנוכת הבית שהיתה, אלא על חנוכת הבית השלישי שתהיה בזכות חנוכה! בזכות הנרות הזעירים שמאירים לנו את החושך ואומרים לנו באלם "תתפללו, זה כדאי", ואנחנו מתפללים, ורק בזכות זה יבנה הבית השלישי.

(עפ"י ליקוטי הלכות מתנה ה אותיות מז, נא, גנ)

ישוהו אמר לי פעם בשם אחד הצדיקים שאנחנו עוברים בתפילתנו מידי יום את כל החגים. הוא התחיל לפרט באזני שכשמצדיקים את יציאת מצרים זה רומז לפסח, ושירת הים היא שביעי של פסח, אבל אני מיד קפצתי: "חנוכה זה ב'מזמור שיר חנוכת הבית", נכון?"

אין מה לעשות, המזמור הזה הוא ה"הובי" שלי. תמיד כשאני מרוכז בתפילה ואני חושב על מה שאני אומר עולים באפי ניוחותות של סופגניות ושמן-זית-למאור כשאני אומר את הקטע הזה, ובמיוחד כשהוא מתנגן לי בראש במנגינה הנוסטלגית של בית הוריי שיחי...

ובסך הכל, די נחמד לומר מזמור שמייוחד לחנוכת בית המקדש, שאנחנו כל כך מצפים לביאתו. אני מקוה שעד שהגליון יודפס כבר נזכה לומר אותו בשערי בית המקדש בירושלים, אבל גם היום בבוקר כשאמרתי אותו, כשאחורי הכותל המערבי עדיין ניצב השיקוף המוסלמי לדאבוננו, עדיין יש לי טעם מיוחד במזמור הזה.

נכון, עדיין אינני רואה את בית המקדש בנוי במקום הקדוש הזה, אבל העובדה שאינני רואה אינה אומרת שזה לא קיים. בכל יום כולנו משדלים לעשות מצוות ומעשים טובים רבים ואיכותיים ככל האפשר, וזה בעצם בונה את בית המקדש, מעט מעט. אחרת, למה אני אומר כל יום מזמור על חנוכת בית המקדש באמצע הגלות? מוכרח שה' מצמיח קרן ישועה בכל יום, ועל זה אני משבח ומזמר. וכשזה יגיע לרף העליון, כל הישועות הקטנות שהצמחתי בתפילותי יתקבצו עם כל ישועותיהם של עם ישראל וקרן הישועה תצמח כולה, ואז כל אחד מאיתנו יזכה להתענג על הטוב הגדול שיושפע משמים בהתאם לחלק היחסי שהשקיע בכך.

לצעירי הצאן

מאיר לך את ההודיה

בימי חנכה הקדושים, על ידי הנסים והנפלאות והנוקרות שעשה השם עמנו, אנו ממשיכים את הדרך של תורה והודיה בעולם, דהינו לעסק תמיד להודות ולהלל לה' יתברך, שזו תכלית הבריא. כי חנכה נהפך לחג של הודיה, ומשם נמשכות כל ההודיות של יהודי הנקרא על שם ההודיה...

מתוך מאמר ראש הישיבה

רק תלש דף

16 שנים לפטירת הרב המקובל רבי שמואל דרזי, שב"ק כ"ג כסלו תשפ"ב - כ"ג כסלו תשס"ו

מהמזכיר את תיקו של האיש", אמרו לו. רבי שמואל עשה את אשר נצטווה, ובעודו עולה במדרגות עם התיק העמוס ומעלעל בו לפתע הוא רואה את הדף בו נרשמו ההוכחות המרכזיות למעשה העבירה של רחמים.

בלא להסס תלש רבי שמואל את הדף, קיפלו והכניסו לכיסו. בהגיעו אל השופט התיק היה חף מראיות מהותיות. "ראה נא" פנה רבי שמואל אל השופט, "הלא רואים בחוש כי אך שקר טפלו זדים על רחמים, ואין ראיות רציניות בידיהם".

השופט הטיב את משקפיו ועלעל בחומרים בתיק, ואכן ראה כי אין כל הוכחות נסיבתיות הקושרות את רחמים לעבירה שנעשתה... בלב שלם הוא הסכים עם רבי שמואל והודיעו כי בעת המשפט יפטור את רחמים לולו מכל אשמה.

ששון ושמחה נשמעו בבית משפחת לולו כשנודעה להם הבטחתו המשמחת של השופט, אך אחד מאותם שידע על התחבולה המסוכנת שנעשתה לא היה יכול להתאפק: "רבי שמואל, הלא אם היו תופסים אותך על חם בשיבוש הליכי המשפט בצורה שכזו - גזר דינך היה חמור מאוד, עד מות. איך לא פחדת לתלוש את דף הראיות?".

ורבי שמואל ענה: "פסוק יש בידי, וכה הוא אומר: 'מי אָתְּ וּתְיָרָאִי מֵאֲנוּשׁ יָמֹת וּמֵאֲנֹן אֲדָם חָצִיר יָנְתוּ, וַתִּשְׁכַּח ה' עֵשֶׂה נֹטָה שְׁמַיִם וַיִּסַּד אָרֶץ, וַתִּפְחַד תְּמִיד כָּל הַיּוֹם מִפְּנֵי חַמַּת הַמִּצִּיק פֶּאֶשֶׁר פּוֹנֵן לְהַשְׁחִית, וְאִיֶּה חַמַּת הַמִּצִּיק? קודם כניסתי לבניין בית המשפט שיניתי את מילות הפסוק, וכשאני אומר את המילים המרוממות האלו בטחון חזק בבורא נכנס בליבי, והוא מגרש כל פחד ומורא מבני תמותה!".

כשהשם לי - לא אירא; מה יעשה לי אדם? ...

(מקור: ספר תולדותיו "עבודת שמואל")

הועיקר לא לפחד כלל. רבי שמואל דרזי

מרות שרבי שמואל דרזי ניצל כל דקה מיותרת ללימוד התורה והעמקה בסודותיה, הרי שהיו דקות שאינם מיותרות ובהם נאלץ לעסוק בענייני העולם, כמנהג חכמי בבל שלא רצו להינות מכתר תורה ופרנסו את עצמם בעמל כפיהם. ה' זימן לידו משרת ניהול חשבונות בבית משפחת העשירים חלגיצי, והוא עבדם באמונה וביושר.

באחד הימים ראה למול עיניו את ראש הממשלה העיראקי בכבודו בעצמו ששאל בנימוס בשלומו והתעניין על טיב ואופי עבודתו. לאחר זמן התברר כי אלו לא היו שאלות סתמיות; לראש הממשלה נודע על העובד החדש והמבריק של חלגיצי והחליט כי שוה להתעניין ולבדוק אם מוחו החריף יוכל לעזור למדינה.

ואכן, ראש הממשלה התרשם עמוקות מחכמתו של רבי שמואל והחליט לקחתו למזכירו האישי, לא פחות.

• • •

שעת ערב מאוחרת. דממה כמעט מוחלטת מלכה ברחובות בגדד. דפיקות שנשמעו על דלת משפחת דרזי הבילו במצקת את האב רבי

יצחק, שניגש במהירות אל הדלת והופתע לראות שם את רחמים לולו (שם בדוי) המרחוב הסמוך.

רחמים היה כאוב ומפוחד. בקצרה הוא גולל באזני רבי יצחק כי רשויות החוק נטפלו אליו והחליטו כי עבר עבירות חמורות. "בתחילה הייתי סבור כי אצליח להפריך את ההאשמות במהירות" אמר בקול שבור, "אך מיום ליום התברר לי כי הראיות תפורות עלי הרמטית, אין כמעט סיכוי שאוכל להחליץ מהם בשלום".

רבי יצחק שמע ונחרד. סכנת מות מרחפת על יהודי, השם ישמור.

הוא נכנס אל הבית, קרא לבנו רבי שמואל שבאותה עת ישב ועיין בסוגיא מסובכת, ותיאר בפני הבן בקצרה את העלילה ועונש המות שתלוי ועומד מעל ראשו של רחמים. "שמואל" אמר האב בהתרגשות, "אם לא תצליח לבטל את גזר דינו הרי דמו תלוי בראשך, אתה תהיה אשם במיתתו!".

רבי שמואל עמד נדהם. "אבא רחמיא" ניסה רבי שמואל להסביר, "במדינה עם שלטון דמוקרטי כשלנו אין לראש הממשלה השפעה על ניהול משפטים. גם אם אצליח לשכנע את מעבידי בנחיצות ההצלה והוא אף מאד ירצה, אין לו דרך להצילו. לא אני הכתובת!". אך האב מיאן להקשיב. "אם תרצה באמת - תצליח!" טען בתוקף. ברירה אחרת לא נשארה בידי רבי שמואל, אלא לנסות.

למחרת צעד רבי שמואל לכיוון בניין בתי המשפט, ובירר היכן יוכל לדבר עם שופט פלוני הממונה על משפטו של רחמים לולו. "אם תרצה לדבר עם כבוד השופט על משפט ספציפי, תצטרך לרדת למרתף, שם תבקש

הרב שמואל דרזי

נולד: ג' אדר תרפ"ג, בגדד. נפטר: בן 82.

בניו: 5 בנים גדולי תורה, ביניהם רבי יצחק דרזי שליט"א, תלמידו של הגרי"ש אלישיב ומחבר הספרים המפורסמים "שבות יצחק".

ישיבתו: "ניו ברמה" ללימוד הקבלה, ברחוב רש"י בירושלים. נוסדה בתשמ"ו. הנהגה: היה טובל במקוה בכל יום, ובצעירותו אף היה שובר את הקרח כדי לטבול.

רבי שמואל היה רואה בשידה דרך לבטא את אהבתו לבורא העולם, והיה מנצל לשם כך זמנים רבים. זמרתו היתה בהתרגשות שסחפה אחריו את השומעים לפסגות.

פעם שָׁאָלוּ החזן הידוע ר' משה תבושה: "מפני מה הרב משתדל לשיד בכל הזדמנות?".

ענה לי רבי שמואל: "וכי מה אתה חושב שהמלאכים בשמים עושים? הם שרים לבורא עולם! ואנחנו לא נשיר? ..."

הכי קרוב - הכי מפנק

הזמינו עכשיו חדר במלון שמאחורי הציון!

050-4141-497

avraham201@gmail.com

מיטות קינג סייז

סאונה ומקוה מפור

ארוחות כיד המלך

הכי קרוב לציון!

8 LANDAU

לנדאו - הבית שלכם באומן

החיים בהלכה

בהכוננת הרה"ג ר' בצלאל נהרי שליט"א, דומ"צ קהילת זכרון ישעיה - אלעד

שאלה:

מה מברך מי שאוכל הרבה סופגניות?

הרבה מתחייב ב"המוציא" ו"ברכת המזון" במקום "מזונות" ו"על המחיה".

והתשובה היא כך: לדעת ה"משנה ברורה" (שם סק"ט), כיון שהסופגניות אינן אפיות אלא מבושלות [מטוגנות], הרי דינן כדייסה ופסטה שלעולם אי אפשר לקבוע עליהן סעודה, תמיד ברכתן מזונות (משי"ב שם סק"ע). אך הגר"ע יוסף הביא שיטות חולקות, וכתב שלכתחילה לא יקבע עליהן סעודה [ובדיעבד יברך "על המחיה"].

נוסיף: אם הסופגניות עשויות מרוב מי פירות וטעמן מתוק - גם לדעת רבינו-תם מברכים עליהן מזונות, ממש כמו עוגה. יותר מכך: הסופגניות שלנו מטוגנות בהרבה שמן, ואם נכנס בהן מאוד טעם השמן ברכתן מזונות, שוב - כמו עוגה שנילושה בשמן (שם סקפ"ה). ולכן, גם ירא שמים יכול לאכול מהם [פחות משיעור קביעות סעודה] ולברך "מזונות" ו"על המחיה".

אבל שימו לב שהסופגניות אכן מטוגנות בשמן עמוק ולא אפיות, שאז דינן כעוגה רגילה [אם הן אכן מתוקות], והאוכל מהן הרבה מתחייב בברכת המזון.

תשובה: בסופגניות מטוגנות יברך תמיד "מזונות" ו"על המחיה".

הרחב דבר:

נחיל מהפרטים הטכניים: עיסת הסופגניות היא עיסה רגילה, כמו של חלה שאנו מברכים עליה המוציא בשבת. משום מה ברכתה "מזונות"?

ואכן, דעת רבינו-תם שמברכים עליה המוציא! ישנם החולקים על רבינו תם, וסוברים שעצם העובדה שהעיסה התבשלה [במקרה שלנו - טוגנה בשמן] ולא נאפתה, עושה את ברכתה מזונות.

להלכה השולחן ערוך (סי' קסח ס"ג) הביא את שני הדעות, ופסק שברכתה מזונות, והוסיף שירא שמים יחמייר ואכל עיסה-מבושלת או מטוגנת רק באמצע סעודת לחם.

כעת לשאלתך. אתה נהגת כעיקר הדין ואכלת סופגניות בברכת "מזונות", אך אתה שואל, אולי כיון שקבעת עליהם סעודה הרי אתה צריך לברך עליהן "המוציא", כמו כל סוגי ה"מזונות" שאדם האוכל מהם

ניצוץ לשבת

מתוך גיליון 'ניצוץ', מגזין הלב לכל המשפחה

הם מרקדים על החנוכייה - אך אינם מכאן

מרצדים כאן כנרות קטנים על פני פתיל דק. הם נוכחים כאן, מרקדים על גבי חנוכייה. אך הם כלל אינם מבני העולם. הם לא מכאן, משם הם.

יהודי ניצב לפני חנוכייתו. מתבונן בנרותיו הקטנים. על שפתיו מתנגנים זמירות, שירות ותשבחות. נישא הוא על כנפי קדושת הזמן. מחצית השעה הזו של הטבת נרות והדלקתם, פלאית היא. איננה שייכת למקום או לזמן. מעבר לסף הבית עדיין גלות. בשוק עוד לא כלתה רגל. עולם כמנהגו נוהג, ורודף אחרי בהלותו, דאגותיו, תאוותיו וחומריותו. עדיין עומדים עלינו עריצים. שוט של יצר הרע עודנו מונף על גבינו. והנה נרות קטנים, והנה גאולה.

גאולה? מה זו גאולה?

הגאולה היא הודיה. בדיוק כפי שהגלות היא חסרונות ובקשות. גאולה זה להידבק בהשי"ת לא מתוך בקשה, ולא מתוך ציפיה לישועה. רק מתוך תודה והודיה. זהו נוסח חדש. אינו שגור על הלשון. נוסח ענוג. גן עדן. טעמה של הודיה, אומר רבינו הקדוש, היא ממש מעין עולם הבא. את הטעמים הללו מביא בכנפיו חנוכה.

(הרה"ח רבי דוד גביצמן, מגזין 'ניצוץ' כסלו תשע"ח)

להדבק בה' מתוך הודיה. נרות מצוה מעוררי השראה

מי החנוכה מוקדשים כליל לעניין אחד: להודות ולהלל. והרעיון נפלא מתפיסתנו. להודות? כמה זמן מסוגל אדם לעמוד ולהודות?

לבקש למשל, הרבה יותר קל לנו. אנחנו רגילים לבקש, לצפות לקבל. קשה לחשוב על הודיה. קשה עוד יותר לחלום להפוך את שגרת החיים להודיה אחת ארוכה. זה בדיוק מה שיהיה לעתיד לבוא. לעתיד לבוא כל הקרבנות בטלים חוץ מקרבן תודה. כל המועדים בטלים חוץ מחנוכה ופורים, מפני שאלו ימי הודיה. הקרבנות עתידיים להתבטל כפי שכל סוגי החיסרון לא יהיו יותר. באותה מידה גם צורת ההתקשרות הישנה לא תהיה קיימת. אין חיסרון, אין על מה לבקש, אין מקום לשגרה של בקשות. באיזו דרך נשמור על קשר? איזה חוט יקשר את הנברא אל בוראו? ההודיה.

ההודיה עתידה להחליף את כל סוגי ההתקשרויות וסיבות הדבקות הרגילות והמקובלות. זהו פתיל התקשרות נצחי שלעולם לא יפוג תוקפו. הוא אינו תלוי בדבר. הוא איננו יונק מאף חיסרון. הודיה היא שירה שאין לה סוף. לפיכך, אין להם לימי ההודיה מקום בעולם הזה. הם

פתגם השבוע

**מעיקרי החינוך:
הצבת מסגרות**

מתוך הספר 'פיקודן משמים', המדריך המושלם לחינוך. מאת ראש הישיבה הרב שמואל שטרן שליט"א

**להצלחת ולרפואת
הרב אליעזר בן עטיא שליט"א**
נתן בת-בת-שבע ואדל בת-דבורה ציפורה רחמים
לכל הישועות

העלון נתרם השבוע

להצלחת
משפחת אוקן

להצלחת
משפחת שרון

להצלחת
משפחת שילר

להשכרה בכל יום בשעות הערב

בית מדרש מתאים לאירועים קטנים
באזור מאה שערים
עזרת גברים ועזרת נשים בנפרד
לפרטים: 054-8475902

נס בתורתו של רבינו הקודש

ניצל מהתופת ופעל להקים את ברסלב מחדש. בנין ישיבת ברסלב בני ברק

נער בן ארבע עשרה הוא היה, כשבאחד הימים נקלע לבית המדרש של חסידי ברסלב בוורשה עיר מגוריו. היה זה לפני תפילת ערבית, וכאשר פתח החזן ב'שיר המעלות' דומה היה בעיניו כאילו זה עתה התחילו באמירת 'כל נדר'... הוא נמשך אחר המיית התפילה שהתנגנה מפיות החסידים בביטול הישות ובדיקות עזה בבוראם.

לאחר התפילה הנרגשת, עודו עומד ומשתאה החלום הוא זה או מציאות, יצאו החסידים בריקוד נלהב ובשירה מלאת געגועים לרבם ולציונו הקדוש. באותה שעה גמלה בלבו ההחלטה: פה אשב כי איייתיה.

לא מוכן לסגור שידוך

השבוע חל יום האירצייט לחסיד רבי יחיאל מאיר צוקר, מחשובי חסידי ברסלב בעיר בני ברק וממקימי ישיבת ברסלב בני ברק. ר' יחיאל-מאיר נולד בוורשה לאביו הרה"ח ר' הלל צוקר, ששימש כשליח-ציבור וגבאי ראשי בבית מדרשו של בעל ה'שם משמואל' מסוכטשוב.

זמן קצר לאחר התקרבותו לאורו של רבינו, נכנס ללמוד בישיבת 'בית יוסף' ונבהרדוק אשר בעיר מזריטש. שם התמיד בלימוד התורה, ואת הלהבה שיקדה בקרבו הצית בלבנות כמה מבחורי הישיבה, ביניהם חברו הטוב וגיסו לעתיד, ר' בערל גרינשטיין, שהתקרב בעקבותיו לברסלב.

תלמידי נובהרדוק נוהגים היו לכתת רגליהם לעיירות רחוקות, ולדרוש בבתי-כנסת בתורה ומוסר. כך נהגו גם יחיאל-מאיר וידידו הקרוב בערל. כשנקלעו פעם לעיירה אחת, נשא ידידו ר' בערל דברים בפני המתפללים. כשסיים לדבר, ניגש אליו אחד מחשובי הקהל, רבי אברהם גוז שמו, חסיד טריסק נלהב, והציע לו לשידוך את בתו החסודה.

הנער השיב כי עשה הסכם עם חברו הטוב, שאחד מהם לא יתארס בטרם ימצא חברו אף הוא שידוך. רבי אברהם התרגש מכך מאוד, ואמר כי שתי בנות לו שהגיעו לפרקן, ובערים יראים ושלמים כאלה חפץ הוא. באותו שבוע באו ר' יחיאל-מאיר ור' בערל בברית האירוסין והפכו לגיסים.

בזכות הביטול לצדיק

זמן לא רב לפני כן, ביקש ר' אברהם ברכה מבבל ה'חפץ חיים' לחתנים תלמידי חכמים. החפץ חיים השיבו כי אם יירתם לאיסוף כספים למען 'ועד הישיבות', יזכה

לחתנים תלמידי חכמים. הלך רבי אברהם וקיבץ סכום גדול והביאו ל'חפץ חיים'. לא ארכו הימים, וההשגחה הביאה עד לעיירתו את שני הנערים דנו, שהיו תלמידי חכמים שיראתם קודמת לחכמתם, ר' יחיאל מאיר קרב את חמיו ר' אברהם לדעת רבינו הקדוש, וכן את אחיו ר' צבי.

הצלתו מהתופת האיזמה בשנות השואה הגיעו בעקבות שלמד כחסיד נאמן בספרי רבינו על חשיבות ארץ ישראל, ומשכך החליט לעזוב הכל מאחוריו ולעלות לארץ הקודש. למרות שכלפי חוץ נראתה עלייתו לארץ כמעשה תמוה עד מאד, הוא לא ויתר ובשנת תרצ"ג עלה ארצה.

מיד עם עלייתו החל לעמול במרץ רב ובקדחתנות בכדי לעלות לארץ גם את משפחתו. הוא שלח מכתבים למשפחתו ולמשפחת חמיו שיעלו אף הם, ואף דאג להם לסרטיפיקטים והעלה אותם ואת גיסו ר' בערל ארצה. בזכות כך הם ניצלו מן השואה האיזמה.

ממיסדי הישיבה הראשונה

כאן בארץ הקודש הם התגוררו בתל-אביב ולאחר מכן עברו לבני-ברק. לאחר המלחמה, הקים ר' יחיאל מאיר יחד עם חמיו ר' אברהם גוז את בית-המדרש ברסלב ברחוב מיימון בבני-ברק, שהיה הראשון שנבנה על ידי חסידי ברסלב בארץ הקודש. כשעלה בדעתו של החסיד רבי שמעון ברגשטיין לייסד את ישיבת ברסלב בבני-ברק, נחלצו לעזרתו. בתקופה הראשונה התקיימו הלימודים בבית מדרשו של האדמו"ר מצאנז-ז'מיראד, והלינה והארוחות היו בביתו של ר' אברהם, כשבתו, זוגתו של ר' יחיאל מאיר, מסייעת לקיום הישיבה.

ר' יחיאל מאיר נפטר בכ"ז בכסלו תש"ל. הותיר אחריו צאצאים רבים והולכים בדרך רבינו הקדוש.

כולל יום שישי

דושים תורמים עבור בשר, דגים, יין, סלי מזון, ושאר ירקות ומוצרים לחלוקה לכבוד שבת קודש עבור 50 אברכים מתמידים המתמסרים ללימוד התורה הקדושה בשעות הבוקר מידי יום שישי בכולל 'נחלי נצח'

לתרומות: 053-31-25231

מוקד הזמנות:
1-800-800-148

הספרים והדיסקים של הגה"ח רבי שמואל שטון שליט"א
אצלכם בבית